

Het Angelus

Nieuwsbrief 39

Jaargang 13 ♦ mei 2021

**Cultureel Erfgoed
Annuntiaten Heverlee**

1. De paaspauze van 1896

125 jaar geleden was het niet anders. Het Heilig Hartinstituut Heverlee werd op maandag 28 juni 1897 plechtig ingehuldigd. De kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders en toppolitici die ingingen op de uitnodiging van overste Bertille Selleslagh en stichtend directeur Xavier Temmerman, beklaagden het zich niet. Minister van Arbeid Nyssens had zich verontschuldigd, maar minister van Binnenlandse Zaken, Franz Schollaert, die ook voorzitter van het beschermcomité van het instituut was, en minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken, Léon De Bruyn, zagen dat het geld goed besteed was en haalden met hun speeches de regionale pers.

Het Heilig Hartinstituut in 1897 (foto: David Paris)

Het weekblad 'Het Vaderland' en het 'Journal des petites affiches' brachten uitvoerig verslag uit.

Na de feestzitting "bezocht men de ruime zalen, waar de praktische, deugdelijke en goedkope werken der leerlingen tentoongesteld waren, de slaapzalen, de kapel de stal en de melkerij.

De schol in de Halvestraat

Het banket begon om twee uren en telde 400 disgenoten."

De schepenen, ministers en andere gestelde lichamen maken hun opwachting als het stof is gaan liggen, de opgestroopte mouwen weer afgerold, de schoolborden zijn opgehangen, banken in juiste aantallen op hun plaats gezet.

Leerlinge Victorine Van Dessel vertelde over de verhuis van de stadsschool naar de nieuwe locatie in de 'Heverleese blet' enkele maanden voordien. Zoals vaak het geval is bij verhuizen, had het bouwproject in Heverlee vertraging opgelopen. De schrijnwerkers waren niet tijdig rondgeraakt met de grote opdracht en de levering van de honderden pitch pine ramen en deuren liet op zich wachten.

De paasvakantie van 1896 was al tweemaal verlengd moeten worden. De laatste omzendbrief kondigde de heropstart in Heverlee aan op 8 mei 1896. Sommige ouders waren te laat verwittigd, met als gevolg dat hun dochters zich te vroeg en aan het oude adres aanmeldden. Een bont allegaartje van achtergebleven zusters en te vroeg teruggekeerde leerlingen sloot op 8 mei 1896 de poorten van de Halvestraat achter zich. Alle meubelstukken waren op verhuishagens geladen en overgebracht. Iedereen kreeg wel iets in de handen gestopt van wat nog in het huis was achtergebleven. De beelden van het Heilig Hart en de Onbevleete Ontvangenis stonden naast pakken en manden allerlei. De jonge Victorine ontfermde zich gewillig over een dichtgebonden korf.

De stoet zette zich in beweging in de richting van de Mechelsestraat en de Naamsestraat. Al ter hoogte van de Mechelsestraat stelde Victorine geschrokken vast dat de inhoud van haar korf behoorlijk levendig en beweeglijk was. Aan de Naamsestraat begon hij onophoudelijk en geagiteerd te kraaien vanuit zijn gevangenschap.

Hilariteit alom in de leerlingengroep. Stil en voornaam zijn zoals het hoorde voor meisjes in de stad, werd in dit tafereel doorprikt. "Hier vormt men gene juffrouwen ...". Victorine bracht haar opdracht tot een goed einde. De stadshaan kon zijn geluk niet op toen hij een beduidend groter erf en ruimere kippenren ter beschikking kreeg.

De kippenhokken van het Heilig Hartinstituut

Victorine hield geen trauma's aan het voorval over. Ze zou in april 1897 intreden in de congregatie en nam de kloosternaam Marie Gabriëlle aan. Ze behaalde in 1900 het diploma van kleuteronderwijzeres aan de normaalschool van Nijvel. Ze had een loopbaan als kleuteronderwijzeres in de bijhuizen, waarvan de langste tijd in Sint-Kwinten in Leuven waar ze ook schoolhoofd en overste was. Zuster Gabriëlle was na haar pensioen van 1949 tot aan haar overlijden nog toezichtster in het zwembad in Heverlee ...

Bron:

AAH, kronieken 1896-1897; *Journal des petites affiches de l'arrondissement de Louvain*, 4 juli 1897 ; 'Te Heverlé: inzegening van het gesticht van het Heilig Hart. Beroeps-, huishouds- en landbouwschool', *Het Vaderland, weekblad voor het arrondissement Leuven*, 3 juli 1897.

2. Erfgoed(dag)weekend 2021

Midden 2020 werd besloten om Erfgoeddag met een jaar uit te stellen. Het concept werd bewaard in alle luwte onder een rustgevende stolp. Weg van alle drukte konden goede en minder goede ideeën rond de invulling

van die bijzondere dag even rijpen en uitgewerkt worden.

Net zoals de nacht (het thema van Erfgoeddag) ervoor zorgt dat een absoluut perfecte of een hopeloze rottdag ook even kan rusten onder een donkere stolp om nieuwe kansen te bieden aan het komende etmaal ...

Uiteindelijk gingen we voor de speciale verjaardagseditie van Erfgoeddag 2021 voor een tabula rasa. Een nieuwe start met twee totaal nieuwe activiteiten: een escapespel 'Escape to the Future' dat zich uitstrekt over de hele campus enerzijds; een interessant sofagesprek met ex-internen van verschillende generaties aan de andere kant, gemodereerd door auteur en ex-interne Diane De Keyzer. Corona gooide echter ook dit jaar weer roet in het eten, waardoor we het sofagesprek al snel moesten opbergen. Reserveer alvast zondag 24 april 2022 in je agenda, want dan laten we ons sofagesprek en veel meer op jullie los! We kunnen alvast verklappen dat het thema voor 2022 'onderwijs' is ...

Over naar de tweede activiteit die we voor dit jaar voorzien hadden: het escapespel. Omdat deze activiteit wél coronaproof kon doorgaan, heeft het escapespel Erfgoeddag gehaald. Met bitter weinig publiciteit omdat pas begin april nationaal de knoop werd doorgehakt om Erfgoeddag onder zeer strikte voorwaarden te laten doorgaan. 24 uur nadat onze inschrijvingslink werd opengesteld, waren alle tijdsloten voor zaterdag én zondag gereserveerd. We hadden zelfs geen tijd om onze eigen achterban op de hoogte te brengen!

We geven jullie toch graag een kort verslag mee.

Escape to the future

"Stars, hide your fires; Let not light see my black
and deep desires."

William Shakespeare

Shakespeare had al door dat de nacht toegang verleent aan de duistere kant van de mens. Mysterie en zelfs een vleugje criminaliteit stonden dan ook centraal in ons escapespel.

Doorheen de jaren hebben duizenden mensen de nacht doorgebracht op ons grondgebied. De meesten van goeie wil, sommigen licht bezeten van wat kattenkwaad en een enkeling heeft in het geheim het hele reilen en zeilen van de internen en hun begeleiders nauwkeurig in de gaten gehouden. Deze fictieve crimineel was er nu ook in geslaagd om één van onze bekendste zusters (en ex-opvoedster) van het internaat, zuster Lea Moerenhout, te ontvoeren!

Deelnemers aan het spel kwamen tijdens hun missie op onontdekte plekjes van de campus, zodat het mysterie zich halte per halte kan ontrafelen. Door makkelijke en minder makkelijke puzzels op te lossen, moesten ze er binnen de 90 minuten in slagen om niet alleen te weten te komen waar onze teerbeminde zuster werd vastgehouden, maar ook om ze daadwerkelijk uit haar penibele situatie te gaan redden.

3. Slim aan de slag met schoolerfgoed: schrijf nu in!

Foto: C. Heyvaert
Regina Assumpta

In eerdere nieuwsbrieven maakte je al kennis met het project Slimerfgoed.be, een samenwerking tussen Cultureel Erfgoed Annuntiaten Heverlee, KADOC en vele andere partners met wie we samen maar liefst vier proeftuinen organiseren met de bedoeling een hopelijk blijvende brug te slaan tussen de erfgoedsector en het onderwijs.

Met de steun van FARO maakt onze vierde proeftuin nu deel uit van een vormingsreeks van vijf sessies die samen of apart gevolgd kunnen worden.

In vijf sessies (fysiek en digitaal) doe je kennis en inzicht op over het gebruik van schoolerfgoed in de klas en krijg je informatie over de specifieke zorgen die dat erfgoed nodig heeft.

We nodigen je via deze weg uit voor de **digitale eerste sessie op 26 mei 2021**: 'Leerlingen maken (de identiteit van) de school!' en geven je graag wat meer informatie over deze sessie mee.

Scholen hebben een lange geschiedenis of zijn daarentegen nog niet zo lang geleden begonnen met een nieuw verhaal. In beide gevallen en zowel in het basis- als secundair onderwijs is werken met schoolerfgoed rond de identiteit van de school boeiend en verbindend. In enkele Brusselse scholen gingen leerkrachten deze uitdaging aan. Het scholenlandschap is volop in beweging en de scholenbevolking is superdivers. Hier wordt m.a.w. de samenleving van morgen gemaakt. Welke ontwerpprincipes hanteerden zij voor het ontwikkelen van deze activiteiten? Hoe knoopten ze aan bij de leerdoelen? In deze sessie getuigen zij hoe ze aan de slag gingen en wisselden ze hun ervaringen uit.

Regina Assumpta, Anderlecht

Programma

- 13.00 uur *Inleiding - School vol verhalen, school zonder geheugen: Brussel als proeftuin (Ria Christens, CEAH)
- *Met schoolerfgoed de identiteit van je school expliciet maken: vier ontwerpprincipes (Leen Alaerts, UCLL - Expertisecel Education and Development)
- 14.00 uur *De Telescoop: archeologen van de toekomst (Hans Vierendeel - GO! Freinet basisschool De Telescoop Laken)
- *Imelda: veerkracht in historiciteit en (de uitdagingen van de) actualiteit (Angelique Hoogstoel - Imelda-Instituut Sint-Jans-Molenbeek)
- *Virtual Tour in Imelda
- 15.00 uur *Mater Dei Woluwe: kunstzinnig schoolverleden (Elliot Vermaas - UCLL/Mater Dei-Instituut Sint-Pieters-Woluwe)
- *Museum RAS in de klas (Carolien Heyvaert - Basisschool Regina Assumpta Anderlecht)
- *Vragen

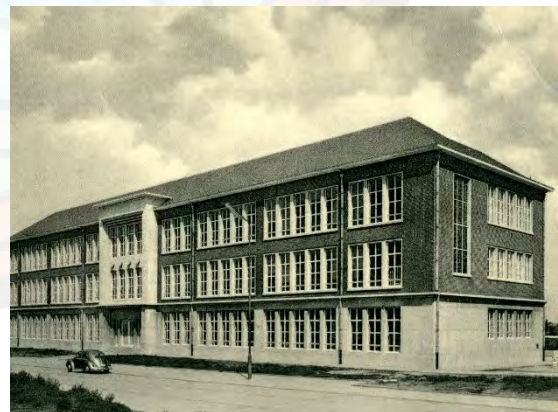
Deze sessie wordt georganiseerd in samenwerking met UCLL, Basisschool Regina Assumpta Anderlecht, Imelda-Instituut Sint-Jans-Molenbeek, Mater Dei-Instituut Sint-Pieters-Woluwe, GO! Freinet basisschool De Telescoop Laken, Erfgoedcel Brussel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Erfgoedklassen en Burgerschap, Archief en Museum voor het Vlaams Leven te Brussel.

Deelname is gratis en kan tot 19 mei 2021. Inschrijving is verplicht.

[Klik hier om in te schrijven](#)

Imelda-instituut, Brussel

Mater Dei-instituut, Woluwe

Deze sessie maakt deel uit van de **vijfdelige vormingsreeks 'Slim aan de slag met schoolerfgoed'** en bestaat uit de volgende sessies:

- 26 mei 2021 (13u.-16u.): 'Leerlingen maken (de identiteit van) de school'
Digitaal
- 29 september 2021 (namiddag): 'Bewaren van schoolerfgoed: ja, maar hoe?'
Dominiek Savio in Gits
- 20 oktober 2021 (namiddag): 'Schoolerfgoed valoriseren en beheren met vrijwilligers'
Heilig-Grafinstituut in Turnhout
- 17 november 2021 (namiddag): 'Op zoek naar schoolerfgoed?'
Digitaal
- 26 januari 2022 (hele dag): 'Werken aan interculturaliteit vanuit de nieuwe leerplannen'
Heilig Hartinstituut Heverlee

De Telescoop, Laken

Deze vormingsreeks richt zich tot schooldirecties en leerkrachten uit het basis- en secundair onderwijs, en biedt antwoorden op vragen als:

- Wat is schoolerfgoed precies?
- Hoe kan u er in de klas mee aan de slag?
- Welke mogelijkheden zijn er met schoolerfgoed binnen de modernisering van het leerplichtonderwijs en de nieuwe leerplannen?

Maar ook de zorg voor schoolerfgoed in de schoolcontext komt aan bod. Wat wil je bewaren voor de toekomst? Hoe doe je dat? En waarom zou je dat doen?

Deze reeks richt zich eveneens tot erfgoedmedewerkers, -vrijwilligers, en -geïnteresseerden. Hoe kunnen zij scholen ondersteunen? Hoe kan je samen met een school werk maken van de bewaring, waardering en selectie van schoolerfgoed en een duurzame erfgoedwerking binnen die school uitbouwen?

4. Kleuters en kunst

Met kleuters ontdekkings- en ervaringsgericht werken rond kunst: kleuterjuffen van het Heilig Hartinstituut Kristel Van Hees, Cynthia Bauwens en Liesbet Knoops doen het al enkele jaren met

De 3de kleuterklas van het HHH op bezoek in de Boodschapkapel.
Foto's: juf Rozemie Couckuyt

hun kleuters van de derde kleuterklas. Ze werken tijdens dit thema met websites en filmpjes. Kleuters brengen boeken mee over kunst en bootsen de stijl van kunstenaars na via schilderen en andere beeldende impressies. Een bezoek aan museum M staat soms ook op het programma. Dit jaar was er corona. Waarom niet met de kinderen naar de Boodschapkapel gaan? Dat is toch ook een soort museum in de school zelf? De erfgoeddienst liet weten dat het zeker kon. Cynthia, Kristel en ikzelf (Zr. Rozemie) probeerden het uit.

Wat is er allemaal kunst? Met kleuters zet je over deze vraag geen uiteenzettingen op. Je moet anders werken. Hoe laat je de impressie binnenkomen?

Tijdens de wandeling naar de kapel keken we heel goed rond. De bloemen en de bomen in de natuur: is dat kunst? Kindertekeningen aan het raam van een klas of glasraampjes met glasstiften gemaakt: ja, dat is zeker kunst. Kunst kan je niet alleen zien, ook horen, voelen en zelf maken.

En dan ging het de trappen op richting de grote gesloten deur. "De kapel binnengaan, liet ik aan hun impressie over", aldus Rozemie. "De ruimte nodigde eerst uit tot "wauw!" en dan tot het naar voren rennen in de grote ruimte (loslaten 😊). Enkele kleuters reageerden dat je in een kerk stil moet zijn, waarop ik inpikte dat dit inderdaad zo is. Ook in een tempel en in een moskee (en het werkte voor enkele kapoenen). Ik gaf een beetje uitleg bij het kerstglasraam

omdat Kerstmis tot de leefwereld van kleuters behoort en vertelde dat Jesse een opa van Maria was. We gingen aan het glasraam voelen. We gingen zelfs aan de achterkant van het raam kijken. Dat zag er helemaal anders uit. Zonlicht op de ramen ... De impressie werkte op hen in. Samen wandelen door de gang met de Kruisweg van Servaes was een andere ervaring. Ik vroeg hen om NIET aan de schilderijen te komen ... en dat deden ze! 🐾”

Dan heb ik hen het aanbod gedaan om zelf een glasraam te tekenen: eerst zwarte lijnen tekenen en daarna de vlakken opvullen met kleuren. Ofwel konden ze een kleurblad van een engelglasraam inkleuren. Allemaal kozen ze voor het kleurblad en gingen ze zitten of liggen, alleen of bij elkaar, om hieraan te beginnen. De werkjes legden we samen op een tafel zodat het leek alsof we samen een groot en kleurrijk kunstwerk hadden gemaakt. Net zoals de kunstenaars.

Verslag: juf Rozemie Couckuyt

5. Zusters in Oorlog

Op 18 februari 2021 zag het boek *Zusters in Oorlog* van de hand van Roeland Hermans, Kristien Suenens, An Vandenberghe en onze eigenste erfgoedverantwoordelijke, Ria Christens, het levenslicht in een massaal gevolgde digitale boekvoorstelling. Heb je die voorstelling gemist, dan kun je ze alsnog beluisteren [via deze link](#).

Het boek is, dankzij zijn grote succes, ondertussen aan een tweede druk toe. Meer informatie over het boek vind je [hier](#).

Weeshuis van de zusters van het Huis van Barmhartigheid in Heverlee
(foto uit de privéverzameling van Charles Jakubowicz)

Zusters in Oorlog is echter méér dan een boek. Het is een heus project over vrouwelijke religieuzen en de Tweede Wereldoorlog dat ontstaan is uit de samenwerking tussen KADOC-KU Leuven, Cultureel Erfgoed Annuntiaten Heverlee en Erfgoedhuis Zusters van Liefde. Het project heeft oog voor praktijken eigen aan de oorlog (vlucht, voedselbevoorrading, Joodse vluchtelingen, collaboratie...), maar ook voor het reguliere klooster- en apostolaatsleven (onderwijs, zorg...) van de zusters en de vraag in welke mate dat door de oorlogsomstandigheden anders werd ingevuld.

Het project kreeg tijdens de voorbije maanden grote aandacht in de pers. Hieronder vind je een greep uit de media:

- Kristien Suenens mocht op VRT NWS rondleiden in de tentoonstelling *Zusters in oorlog*. Herbekijk [hier](#) de reportage uit het *Journal* (18 februari 2021).
- An Vandenberghe sprak op Radio Maria over het boek en de tentoonstelling *Zusters in oorlog* (9 maart 2021). Herbeluisteren kan [hier](#).
- In *Het Nieuwsblad* (27 maart 2021) verscheen een [interview](#) met de zusters Myriam, Jeanne en Hélène van de annuntiaten van Heverlee naar aanleiding van het boek *Zusters in oorlog*.
- Kristien Suenens was te gast bij *Interne Keuken* op Radio 1 (3 april 2021) om te spreken over *Zusters in oorlog*. Herbeluisteren kan [hier](#).

Zrs. Helene Van Gucht en Jeanne Claes (foto: Het Nieuwsblad)

Het project omvat ook een tentoonstelling. Die loopt nog tot 27 juni 2021 in KADOC-KU Leuven.

De Tweede Wereldoorlog spaarde niets of niemand. Ook niet de nagenoeg vijftigduizend vrouwen die hadden gekozen voor een leven als zuster in één van de vele kloosters in België. Hun verhaal is nooit eerder verteld. Omdat oorlog een mannenzaak was, schijnbaar veraf van het onzichtbare bestaan van zusters verscholen achter hoge kloostermuren. En toch werd ook hun leven grondig overhoopgegooid. Hoe gingen kloosterzusters om met vernieling, pijn, honger en dood? Welke uitdagingen stelden zich in de scholen en zorginstellingen van de zusters? Bood het isolement van het klooster kansen voor verzet en clandestiene acties? Sympathiseerden sommige zusters met de nazi-ideologie? En hoe verhielden de zusters zich tot het Joodse drama dat zich voltrok?

PRAKTISCH

Maandag tot vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur en zondag van 13.00 tot 17.00 uur.

Gesloten op zaterdag, op 4 en 5 april en op 13, 14, 23 en 24 mei.

Reservatie is niet verplicht, maar vanzelfsprekend gelden alle coronamaatregelen (mondmasker, handhygiëne en afstand houden).

Met dank aan SONUMA

6. Zoektocht van een zuster-arbeidster

Zr. Jozefine De Prins

Op 8 april 2021 overleed in Heverlee Jozefine De Prins op 85-jarige leeftijd. Jozefine was zuster annuntiaat. Ze trad in 1956 in in de congregatie. Ze behaalde in 1963 het diploma van licentiaat in de Wiskundige Wetenschappen. Jozefine stond een vijftal schooljaren als wiskundelerares voor de klas in Heverlee en Sint-Pieters-Woluwe. Maar dat lesgeven was toch niet helemaal haar ding.

Het was de periode van het Tweede Vaticaans Concilie met paus Johannes XXIII. Die leidde tot een interne reflectie in de kerk en de apostolische congregaties in het bijzonder. “De kerk was toen al erg aan het achteruit boeren en velen zochten eerlijk naar wat er misliep.” De congregatie nam in een nieuwe levensregel vanuit een evangelisch perspectief grondopties om te leven als apostolisch religieuze. Ze bleef vanuit haar traditie de voorrang geven aan het onderwijsapostolaat: “Ze

is de rijkste traditie van onze annuntiatencongregatie.” De congregatie beoogde daarnaast, eigenlijk op de tweede plaats “een verantwoorde openheid voor de actuele noden in de verschillende domeinen van de integrale opvoeding, van het onderwijs en de hulpverlening in al haar vormen.”

Het meest vernieuwend was wel het project van de zuster-arbeidsters. Drie annuntiaten vestigden zich in de Brusselse volksbuurt met de bedoeling te leven en te werken als religieuzen tussen de gewone mensen. Zij werden geïnspireerd door het voorbeeld van priester-arbeiders zoals Egied Van Broeckhoven (1933-1967) en vonden aansluiting bij zusters van andere congregaties. Hier vond Zr. Jozefine haar ‘tweede roeping’.

“Ik ben geboren in Hamme bij Brussel ... Mijn vader was gemeentesecretaris in Relegem en bewerkte ook een stuk land. Mijn ouders waren van boerenafkomst. Mijn moeder verzette veel werk op het boerderijtje. We hadden zelfs geen paard. De kinderen moesten helpen ... Ik liep lagere school in Wemmel, want in Hamme was geen school. Achter onze straat lag het bos met het kasteel. De kasteelheren hadden dat bos aangeplant om het klein grut niet te moeten zien.

Een generatie vroeger was dat klein grut nog een soort lijfeigenen en moesten de meisjes gaan dienen op het kasteel. In de fabriek gaan werken, was nog erger. De fabriek was vulgair, want in de fabriek zaten de socialisten ...”

Zo begint Jozefine De Prins zelf haar levensverhaal. Haar zoektocht naar een eigentijdse beleving van haar religieuze roeping beschrijft ze in het boek 'De Fabriek' dat in 1990 bij EPO werd uitgegeven.

Auteur Imelda Haesendonck bundelde in haar boek acht getuigenissen. “Acht van mijn vrienden trokken naar de fabriek. Eentje werd na biologiestudies mijnwerker, een andere werd lasser in de nacht op Caterpillar, er is één psycholoog, één advocaat in de chemie, een student van Kruithof die in de volcontinu van Sidmar terechtwam, een kinderpsychologe die in Verviers uniek vakbondswerk leverde. Twee priester-arbeiders: een licentiate wiskunde en een aankomend theoloog ... De acht halen ... het beste van de werkende mensen naar boven, de arbeiders verschijnen in hun verhaal als de meest solidaire en sociale groep.”

“Hoe konden we die levensechte kerk realiseren? Voor ons moest dat de kerk van de armen zijn. Zo had Christus dat gewild. We zagen dat de kerk afwezig was bij de arbeiders en de armen. In Woluwe werkten we mee in de parochie. De rijkere mensen zaten in de parochiale activiteiten, de arbeiders niet. De Kerk kon maar van hen worden als wij eerst één van hen

werden, hun leven en werk deelden ... Hoe dat verder ingevuld moest worden, was voor iedereen verschillend. We hadden geen plan.”

Jozefine vormde eind jaren 1960 met twee medezusters een gemeenschap van zuster-arbeiders aan de Bonneviestaat in Sint-Jans-Molenbeek. Ze zocht en vond werk als arbeidster bij Euroblan. Het familiale bedrijf groeide

in die periode uit tot een industriële wasserij. De organisatie van het werk was erop gericht om de productiviteit zo hoog mogelijk op te voeren; het werk was afstompend en repetitief en bovendien slecht betaald.

“Steeds meer drong de vraag zich op: zijn de mensen geholpen met een arme of een verdrukte meer?” Zuster-arbeidster Jozefine begon zich af te vragen wat de vakbond in de fabriek deed.

1975: middagpauze van de wasserij Euroblan

Daar groeide haar syndicaal engagement. Ze werd afgevaardigde in het bedrijf en maakte deel uit van het gewestelijk ACV-bestuur en van het bestuur van de textielcentrale waaronder het bedrijf viel. Haar kennismaking met de organisatie Calama bracht haar omstreeks 1976-1977 voor het eerst op het strijdbare spoor. De leden van de groep kwamen drie maal per week samen. Ze bestudeerden de teksten van het Tweede Vaticaans Concilie, maar ook boeken van bevrijdingstheologie en het marxisme. Ze vonden ook steun en inspiratie in de beweging ‘Christenen voor het socialisme’.

Dokters van het Volk

Voor Jozefine was dit een rechtlijnig pad, trouw aan de keuzes die ze als religieuze gemaakt had. Haar sociaal engagement zou in de jaren 1990 nog een politiek verlengstuk krijgen. Jozefine werd bij de verkiezingen van 1995 verruimingskandidaat op de eenheidslijst van 'Partij van de Arbeid - Antifascistische Eenheid' voor de senaat. Aanleiding was voor haar een incident in Molenbeek waar in 1995 een migrant werd doodgeschoten.

Het is hoog tijd voor eenheid tegen het fascisme

Beste vriend(in) en kameraad,

"Wie nu nog zwijgt, moet alles vrezen." Deze versregel van "Dichters tegen racisme" maken we vandaag tot de onze.

In Italië, België, Frankrijk, Duitsland en elders zien we de fascistie steeds grotere golven van haat en verdwazing verwekken. We moeten de tegenkrachten op een klare basis bundelen. Daarom staan wij vandaag op de eenheidslijst "Partij van de Arbeid - Antifascistische Eenheid" (PVDA-AE) samen met zo'n 70 andere verruimingskandidaten uit heel België: militanten van ABVV en ACV, oud-weerstanders, talrijke (vooral jonge) migranten, kunstenaars en ook vrienden die uit de KP, de Rood-Groene Beweging of BSV (de beweging van Patsy Sörensen) komen.

Wij zetten deze stap op basis van een viervoudige ervaring:

1. De traditionele partijen houden de fascistie niet tegen, ze maken ze alleen maar groter. Door hun antisociaal beleid, door hun corruptieschandalen en - vooral - door extreem-rechts politiek achterna te hollen inzake stemrecht, vluchtelingen, veiligheid, splitsing van de sociale zekerheid... De Groenen bieden geen ernstig weerwerk.
2. Er is maar een manier om te verhinderen dat ontredderde mensen zich door extreem-rechts laten opzweepen om "naar beneden te stampen", naar andere zwakken: hun gerechtvaardigd ongenoegen richten tegen de echte verantwoordelijken van de crisis - de grote kapitaalgroepen en vermogens- en strijden opdat die zouden betalen voor werk, inkomen en sociale zekerheid.
3. Rond voornamelijk punten van het PVDA-AE-programma zagen we al een slagkrachtige en strijdbare eenheid groeien. Denk aan de stakingen tegen het globaal plan (rond de eis dat de rijken moeten betalen) en vooral aan *Objektief 479.917*.
4. In deze en andere acties hebben wij de militanten van de PVDA leren waarderen omwille van hun duidelijke politieke analyses, hun consequente inzet en hun korrekte samenwerking met mensen van verschillende strekkingen.

We zijn blij dat al meer dan 100 progressieve personaliteiten hebben opgeroepen de PVDA-AE te steunen. We vragen je hun voorbeeld te volgen en de PVDA-AE in je omgeving aan te bevelen. Zo zorg je er voor dat er op 21 mei ook een hoopvol "signaal" uit de stembus komt!

Met vriendelijke groeten,

Joan Leeftang, Jozefien De Prins en Patricia Lasoen

Joan Leeftang (AE)
medewerkster School
zonder Racisme
Senaat PVDA-AE, nr. 3

Jozefien De Prins (AE)
arbeidster,
militante ACV-textiel
Senaat PVDA-AE, nr. 4

Patricia Lasoen (AE)
dichteres
ABVV-militante
Senaat PVDA-AE, nr. 6

Ondanks die eigen weg, is de band met de congregatie gebleven. Na een zware operatie in 2018 kwam Zr. Jozefine naar Heverlee om te herstellen. Daar is ze omringd door haar medezusters op 8 april 2021 overleden en op donderdag 15 april 2021 ten grave gedragen.

7. Story telling

Vanaf 2021 organiseert Alden Biesen internationale 5-daagse cursussen voor docenten waarin de verscheidenheid aan verteltechnieken als didactische tool wordt verkend onder de deskundige begeleiding van gerenommeerde vertellers. Alden Biesen is van plan deze cursussen jaarlijks te herhalen.

Landcommanderij Alden-Biesen

Verhalende onderwijsbenaderingen verbeteren de verbale en communicatieve vaardigheden van leerlingen in de moedertaal en/of vreemde taal. Ze hebben ook een positieve invloed op de verbeelding, creativiteit, sociale en burgerschapscompetenties, waarden, intercultureel begrip, cultureel bewustzijn en expressie.

Door lessen aan te bieden in de vorm van een verhaal, verbeter je de overdracht van de leerinhoud. Een school die onderwijs aanbiedt met storytelling, zal een open sfeer creëren, interactieve en creatieve elementen introduceren en de waardering van verschillende culturen stimuleren. Dat maakt leren aantrekkelijker voor de leerlingen en verhoogt hun motivatie.

Deze cursussen kunnen gefinancierd worden met Erasmus+ KA1-subsidies (deadline voor aanvragen 11 mei 2021). Eén detail: een Vlaamse deelnemer kan GEEN gebruik maken van dergelijk projectgeld voor een cursus in Vlaanderen. Je moet de grens over. Ken jij collega's en organisaties in het buitenland die de kracht van storytelling willen leren kennen als didactisch middel?

[Alden Biesen Storytelling: Fire and Dust: Tales From Indian Mythol](#)

(bron:YouTube)

8. Coronacreativiteit

Door de coronamaatregelen kunnen de klassieke opendeurdagen in HHH niet doorgaan. De creativiteit van de organisatie kennende, werd een alternatieve oplossing uitgewerkt. Scan de QR-code en ga op verkenning.

ANDROID

iOS

9. Een halve Chrysostomos

Met de recente lichte versoepelingen in het licht van corona, kregen ook de zesdejaars van het Heilig Hartinstituut Heverlee eindelijk groen licht om een halve Chrysostomos te vieren. Ik schrijf 'een halve' omdat het schooljaar voor deze laatstejaars niet over 100 dagen, maar al over 50 dagen eindigt. Ook maar 'een halve' omdat het verplicht om een *light* versie ging. Dus niet het grote feest van anders met zesdeklassers die andere klassen binnenstormen om fratsen uit te halen, geen interactie tussen de verschillende groepen, maar alles netjes in de klasbubbel. Beter dan niets en alles bij elkaar toch een geslaagde dag! Geniet van de sfeerbeelden met dank aan leerkracht Ralf Wellens ...

© Ralf Wellens

© Ralf Wellens

© Ralf Wellens

© Ralf Wellens

© Ralf Wellens

© Ralf Wellens

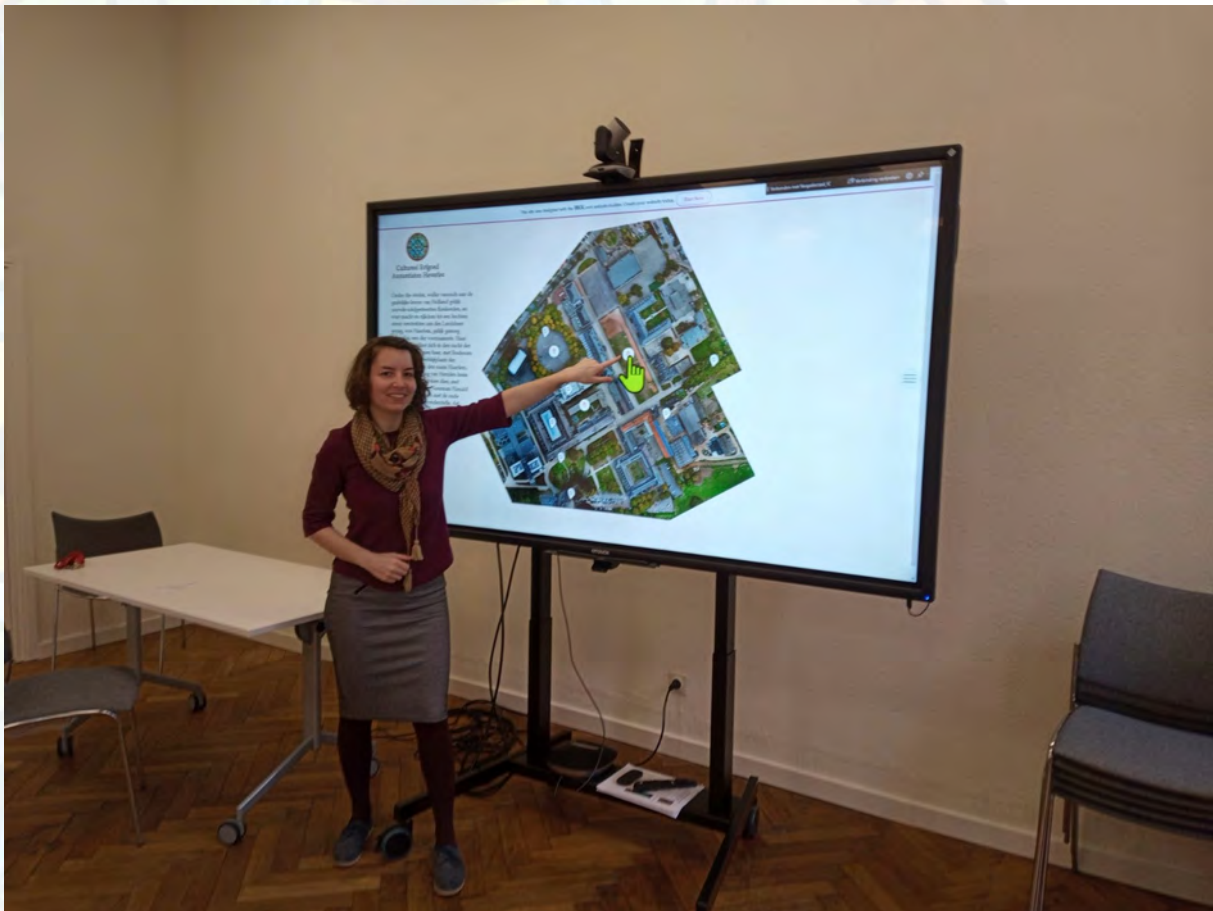
© Ralf Wellens

10. CEAH ondersteunt en ondersteund

Cultureel Erfgoed Annuntiaten Heverlee verwelkomt regelmatig stagiairs uit verschillende opleidingen. Wij zijn altijd heel erg blij met de wisselwerking die er tijdens zo'n stage optreedt: de studenten leren van ons, maar wij leren even goed van hen. Stagiaire Yaël Wolfs kwam als geroepen tijdens de coronapandemie waar alle ideeën plots digitaal heruitgevonden moesten worden. Lees hieronder wat Yaël voor ons in petto heeft ...

Hallo ik ben Yaël Wolfs, een stagiaire event management van Thomas More in Mechelen. Mijn passie voor kunst en cultuur heeft mij hier naar Heverlee gebracht. Ik heb de uitdaging gekregen om een virtuele tentoonstelling te ontwikkelen. Een leuke en inspirerende opdracht. Ik kijk dan ook met veel plezier uit naar het eindresultaat en ik hoop jullie ook!

Yaël Wolfs

11. Expo Jeanne Hebbelynck

Het nieuwe Cultuurhuis in Merelbeke nodigt je van 24 april tot 30 mei 2021 uit voor de ongeziene tentoonstelling over leven en werk van de Merelbeekse kunstenaar Jeanne Hebbelynck (1891- 1959).

Ondanks het feit dat Jeanne op jonge leeftijd blind werd, ging ze verder met het maken van kunst. Ze werkte met raster, met vergrotingen, liet haar dochters en later haar leerlingen haar tekeningen inkleuren, ging beeldhouwwerkjes maken, en prikte zelfs boeken met brailletekst en illustraties.

Jeanne maakte een enorm oeuvre aan kinderboeken die werden uitgegeven in het Nederlands, Frans en Engels. Ze werkte voornamelijk samen met auteurs Camille Melloy en Stijn Streuvels. Later schreef ze ook haar eigen verhalen. Ook na haar dood werden er nieuwe kinderboeken gepubliceerd, o.a. door James Pennyless, alias John Permeke, de zoon van de Belgische kunstenaar Constant Permeke.

Jeanne's manier van werken was zeer typerend. Ze werkte met kalkpapier om haar tekeningen zeer precies over te brengen op papier. Ze tekende met potlood en Chinese inkt. De kleuren werden elk één voor één aangebracht op de prenten met gouache of plakkaatverf. Ook haar miniaturen en religieuze prenten werden op deze manier gemaakt.

Haar gelegenheidsdrukwerk (geboorte- en communieprentjes), boeken, schilderijtjes, beeldjes spreken aan door hun eenvoud en kleurrijk pallet. Een speciaal voor de tentoonstelling gemaakte documentaire film geeft een overzicht van haar werk en leven.

Het bezoek is gratis maar reservatie via <https://cultuurhuis.merelbeke.be/cultuurhuis-merelbeke> is verplicht.

Toegang van 20 pers/uur.

Tip! Reserveer meteen ook een ticket voor de expo '[Merelbeke bezet en bevrijd: WOII](#)' op het gelijkvloers van Cultuurhuis Merelbeke.

COLOFON

Redactie: Anja Coppens, Ria Christens, Stijn Luyten
Layout en eindredactie: Anja Coppens
Fotografie (tenzij anders vermeld): Danny Brison
© vzw Cultureel Erfgoed Annuntiaten Heverlee

